

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

ГД „Трудова заетост, социални въпроси и равни възможности“

Социална закрила и интеграция

Координация на схеми за социална сигурност, свободно движение на работници

КОНСУЛТАТИВЕН КОМИТЕТ ЗА СВОБОДНОТО ДВИЖЕНИЕ НА РАБОТНИЦИ

Брюксел, 28 октомври 2010 г., 10:00—18:00 ч.

1. Приветствие

Представителят на Комисията (г-н Jackie Morin, началник-отдел), приветства членовете на Комитета и обясни езиковата организация за заседанието.

2. Приемане на проекта за дневен ред

Проектът за дневния ред беше приет.

3. Одобрение на проекта за протокол от предходното заседание

Представителката на „Business Europe“ посочи, че те възнамеряват да изпратят някои предложения за изменение в писмена форма.

4. Представяне от Комисията на работния документ на службите на Комисията относно „Свободно движение на работниците в публичния сектор“

Представителка на Комисията представи изготвия работен документ на службите на Комисията относно „Свободно движение на работниците в публичния сектор“. Целта на този документ е да информира гражданите, органите на държавите-членки, социалните партньори и други заинтересовани страни относно това как Комисията разбира най-важните особености на свободното движение на работниците в публичния сектор (като например длъжности, запазени за местни граждани; процедури за наемане на персонал; признаване на професионален опит и трудов стаж при заемане на длъжности и при определяне на условията на труд). Той допълва Съобщението на Комисията от 13.7.2010 г. „За свободното движение на работници: права и основни аспекти на развитието“, като предоставя по-задълбочена и допълваща информация по тези въпроси.

Работният документ на службите на Комисията взема предвид констатациите на доклада „Свободно движение на гражданите на Европейския съюз и трудова заетост в публичния сектор“, който проф. Ziller изготви за Комисията и който бе вече представен и обсъден на последното заседание на Консултативния комитет. В доклада е обобщена и анализирана информацията, предоставена от държавите-членки в техните отговори на въпросника на Комисията (който бе изпратен на членовете на Техническият комитет), както и от мрежата от правни експерти. Представителят на Комисията изрази благодарност на държавите-членки, тъй като

почти всички държави-членки са предоставили информация на службите на Комисията.

Публикуването на работния документ на службите на Комисията е планирано за декември 2010 г.

Представителката на ETUC счита, че проучването на проф. Ziller е много подробно и точно. Тя прояви интерес към последващите действия на Комисията по този въпрос. Тя заяви, че ETUC и по-специално EPSU (Европейската федерация на профсъюзите в сектора на обществените услуги) също биха искали да проследят развитието на нещата по тази тема.

Представителката на „Business Europe“ също прояви интерес към последващите действия на Комисията по този въпрос. Тя запита освен това дали службите на Комисията са направили анализ дали различните категории работници в публичния сектор (напр. учители, лекари) се натъкват на различни пречки.

Представителят на румънското правителство изрази своето желание да направи някои бележки относно доклада на проф. Ziller, но предложи да ги изпрати в писмена форма.

Председателят запита дали бележките са по-обща, или се отнасят само до досието на Румъния. Ако са от общ характер, те биха представлявали интерес за всички участници. Тъй като румънският представител заяви, че бележките се отнасят само до досието на Румъния, бе постигнато съгласие те да се изпратят в писмена форма.

Представителка на Комисията поясни, че като последващи действия Комисията ще включи различни равнища и заинтересовани страни за разпространение на информацията, съдържаща се в проучването и работния документ на службите на Комисията, и за обсъждане на въпросите с тези заинтересовани страни. Комисията освен това ще продължи да изпълнява своята задача за проследяване. Представителката каза, че повечето жалби, отправени към Комисията, идват от учители, лекари и медицински сестри и че основният проблем, срещан през последните години, е бил вземането предвид на професионалния опит и трудовия стаж при заемане на длъжности и определяне на условията на труд.

Председателят заяви, че целта на доклада на проф. Ziller и на работния документ на службите на Комисията е да се признае, че публичният сектор е важен и че мобилността в публичния сектор има някои особености, които са претърпели промени през годините и са свързани със съдебната практика. Общото разбиране на този въпрос трябва да се подобри чрез разпространение на информация. Комисията ще следи освен това да бъдат спазвани правилата на ЕС в тази област. Той изрази готовността на Комисията да продължи обсъждането на тази тема с държавите-членки (напр. в рамките на EUPAN — европейската мрежа на публичната администрация) и със заинтересованите страни в различните сектори (напр. в рамката на социалния диалог). Накрая той прикани представителите на държавите-членки да изпратят евентуални бележки относно досиетата на държавите от доклада на проф. Ziller до края на ноември, след което Комисията ще обсъди по какъв начин те да бъдат взети предвид.

5. Последващи действия по становището, прието през юни 2009 г. от Консултативния комитет относно свободата на движението на работници

Председателят напомни, че становището, прието от комитета през 2009 г. („За основния принцип на свободното движение на работници и определяне на приоритетите за бъдещата дейност на комитета“) определи три различни области на дейност за бъдещата работа на комитета: 1) действия, насочени към повишаване на осведомеността относно правата на гражданите на ЕС в областта на свободното движение на работници, 2) проучване на условията и проблемите, които могат да допринесат за отмяна на преходните разпоредби и 3) анализиране на новите предизвикателства в областта на свободното движение на работници, включително на въпроса за завръщането на работниците мигранти в техните държави на произход. Той предложи ударението да бъде поставено върху първата област на дейност, а останалите две области да бъдат разгледани на следващите заседания.

Представителката на ETUC приветства факта, че са налице последващи действия по становището от 2009 г. Тя изрази желание положението на ромите да бъде обсъдено на едно от следващите заседания и предложи въпросите относно връщането на работниците мигранти да бъде разгледано и на последващо заседание.

Председателят отговори, че в това отношение трябва да бъдат разгледани два аспекта: единият (какъвто е случаят във връзка с ромите) се отнася до административните процедури за експулсиране в съответствие с Директива 2004/38/ЕО, а другият — до мерките, приети от държавите-членки с оглед интегрирането на тези граждани, които са се върнали в своите държави на произход след пребиваване известно време в чужбина. Именно последният проблем е отразен в становището. Той подчерта освен това, че този комитет би могъл да разчита на повече информация относно въпроса за връщането на работниците мигранти в държавите-членки, ако има въведени политики, насочени към улесняване на административните процедури и тяхното завръщане. В този смисъл той поиска да узнае дали някои от членовете на комитета не биха желали да направят изложения по повдигнатия въпрос.

Работно място Европа:

Представителката на ETUC представи проекта „Работно място Европа“, като направи общ преглед и изтъкна предварителните резултати от проекта.

Тя посочи, че общите цели на този проект са да събере информация за дейността на синдикатите в подкрепа на работниците мигранти и мобилните работници и техните семейства, увеличавайки шансовете и възможностите им за достъп до достоен труд, както и за включване и интегриране на работните места и в приемните общества; да потърси иновационни начини за информиране, подпомагане, закрила и организиране на работниците мигранти и мобилните работници и техните семейства.

Целите са: подпомагане на работниците мигранти и мобилните работници да преодоляват препятствията и пречките, за да могат да участват пълноценно и равнопоставено на пазарите на труда в цяла Европа; информиране на синдикатите на територията на Европа относно добри практики и предприемане на подобни мерки и дейности в други държави/сектори; както и разработване на образци на

добра практика, които могат да бъдат разпространявани и прилагани в цяла Европа.

Тя спомена също за конференцията, която се състоя в Брюксел на 27—28 октомври 2010 г., и отбеляза, че официалните заключения се подготвят в момента.

Представителката на „Business Europe“ благодари на представителката на ETUC за нейното изказване и изтъкна необходимостта от повишаване на информираността за правото на свободно движение на работниците. Тя посочи евентуалния риск преходните разпоредби, чийто срок на действие ще изтече скоро, да бъдат заместени с други ограничения и затова поиска Комисията да проявява бдителност, за да се избегне тази ситуация.

Представителят на синдикатите на Обединеното кралство изрази своето становище, че този проект отразява промяната на настоящите условия и последиците от икономическия спад, и подчерта необходимостта от борба срещу възможни тенденции към ксенофобия. Той напомни, че обявите за работа не са престанали да се увеличават по време на приходящата вълна през 2004 г.

Представителят на синдикатите на Люксембург посочи, че проектът е твърде общ, не навлиза в конкретни подробности и е прекалено „политически коректен“. Според него е необходимо по-ясно разграничение между проблемите, поставени от свободното движение на работници, и проблемите, поставени от имиграцията изобщо, тъй като те имат различни правни основания. Той посочи, че има проблеми, които са общи за различните държави-членки, и че е нужна обща инспекция на труда, която да осигури правилното прилагане на законите.

Председателят потвърди, че Комисията ще следи да не бъдат въведени нови ограничения след изтичането на срока на действие на преходните разпоредби. Той припомни, че Комисията вече е изтъкнала положителните въздействия от разширяването и от мобилността в Европа, включително и в периоди на икономическа криза, в своите доклади за оценката на функционирането на преходните разпоредби.

Доклад за правоприлагането на Регламент (ЕИО) № 1612/68:

Elsbeth Guild, един от координаторите на мрежата на юридически експерти в областта на свободното движение на работници, представи тематичния доклад за правоприлагането на Регламент (ЕИО) № 1612/68. Целта на този доклад бе да бъдат очертани ключовите проблеми, както и силните и слабите страни на прилагането на Регламент (ЕИО) № 1612/68 на национално равнище. Докладът е изготвен въз основа на въпроси, отнасящи се до проблеми като: съществуването на национално законодателство, отнасящо се конкретно до дискриминация, основана на националност, средствата за правна защита, с които разполагат работниците и синдикатите, тежестта на доказване, помощта за работници, страдащи от дискриминация, основана на националност, и т.н., и заключава, че по принцип дискриминацията, основана на националност, не е регулирана толкова силно на национално равнище, колкото други основания за дискриминация (като например раса, етнически произход или пол).

Председателят поясни, че докладът ще бъде изпратен на членовете на комитета, за да се видят техните реакции, с оглед въпросът за правоприлагането на

Регламент (ЕИО) № 1612/68 да бъде обсъден по-подробно на следващото заседание през февруари 2011 г.

Представителите на ETUC, „Business Europe“ и синдикатите на Обединеното кралство приветстваха тази инициатива.

Съобщение относно свободното движение на работници:

Представител на Комисията представи съобщението на Комисията „За свободното движение на работници: права и основни аспекти на развитието“, прието на 13.7.2010 г. Целта на това съобщение е да се повиши осведомеността за правата на работниците мигранти в ЕС и да се актуализира информацията относно приложимите правила в светлината на приетото ново законодателство и съдебната практика на Съда на Европейския съюз.

Той представи освен това някои конкретни мерки, които могат да бъдат предприети като последващи действия по това съобщение, като например оценка на възможността за подобряване на правоприлагането и разглеждане по-отблизо в комитета на някои конкретни проблеми (лица, които търсят работа, социални предимства, условия на пребиваване, отделни категории работници, като напр. морски лица и пр.).

Представителката на ETUC изрази своята загриженост, че този документ може да не бъде съпроводен с адекватни последващи действия и подчерта необходимостта от ангажираност на комитета в това отношение. Тя призова Комисията да усилва сътрудничеството със социалните партньори и поиска информация относно доклада за гражданството, който се подготвя от Комисията.

Представителят на шведските предприемачи приветства съобщението и счита, че този документ и докладът за правоприлагането на Регламент (ЕИО) № 1612/68 са взаимосвързани и трябва да бъдат обсъдени заедно на следващото заседание на комитета. Това обсъждане трябва да даде възможност да се види какви мерки следва да се вземат както от държавите-членки, така и от социалните партньори.

Председателят изрази съгласие, че двата документа са взаимосвързани и трябва да послужат като основа за по-дълбоко обмисляне и обсъждане през февруари 2011 г. Комисията очаква Комитетът да изпълнява активна роля. Накрая, относно доклада за гражданството, председателят съобщи, че той е бил приет на 27.10.2010 г.

6. Изложение на Комисията относно най-новите аспекти на развитието на предложението за директива относно сезонните работници и предложението за директива относно вътрешнофирмените трансфери на служители

Представителите на Комисията изложиха актуалното състояние на предложенията относно вътрешнофирмените трансфери на служители и сезонните работници. Тези предложения отговарят на необходимостта за разработване на имиграционна политика на ЕС, която да отчита демографската ситуация, нуждата от национални пазари на труда и икономически растеж, както и спазване на равното третиране на гражданите на трети страни, които в съответствие със Стокхолмската програма трябва да се ползват с права, сходни с тези на гражданите на ЕС.

По-специално тези две предложения се опитват да постигнат равновесие между необходимостта от премахване на административните пречки за влизане в ЕС на

имигранти, от които ЕС се нуждае, като същевременно се борят срещу социалния дъмпинг.

Представителката на „Business Europe“ приветства двете предложения и потвърди, че те са подходящи за тяхната организация. Тя обаче критикува продължителността на предходния период на заетост в рамките на групата (една година), преди трансферът да стане възможен. По отношение на сезонните работници тя приветства липсата на задължение за проучване на пазара на труда, но отправи също критика към максималния срок на валидност на разрешението (6 месеца). Накрая тя информира, че „Business Europe“ са публикували неотдавна материал относно сезонните работници, който ще бъде раздаден на членовете на комитета.

Представителката на ETUC критикува подхода по сектори на Комисията, който подрива солидарността между работниците и не съдейства за предотвратяването на социалния дъмпинг. Тя критикува освен това избора на правно основание, който изключва официалната консултация със социалните партньори. Що се отнася до предложението за вътрешнофирмените трансфери, тя отправи критики към настоящото прилагане на оспорваните принципи в законодателството на ЕС за командировките и накрая уведоми комитета, че социалните партньори са поискали изслушване в Европейския парламент.

Представителят на синдикатите на Люксембург критикува различните клаузи за равно третиране в различните предложения за имиграцията и липсата на амбициозни права на равно третиране за сезонните работници, които са особено експлоатирани, като обясни, че разпоредби като тези за жилищното настаняване не помагат всъщност на положението на сезонните работници. Той критикува освен това избора на правно основание и фрагментарния подход на Комисията към законодателството в тази област. Накрая представителят поиска повече време за обсъждане на тези въпроси.

Представителката на „Business Europe“ упрекна синдикатите в механично пренасяне на скептицизъм към имиграцията, което не помага за подобряване на положението на гражданите на трети държави. От своя страна тя се застъпи за създаването на ясни легални пътища за сезонна миграция към ЕС и за улесняване на прехвърлянето на работниците и служителите от вътрешнофирмените трансфери.

Представителката на Комисията напомни, че подходът по сектори е единствено възможният, при положение че през 2001 г. не е било прието единно предложение. Тя поясни, че правното основание е ясно и то е правилно избрано при инструменти за допускане на граждани на трети страни в ЕС; представителката подчерта освен това редовните контакти, които Комисията е поддържала със социалните партньори при работата върху предложението. Накрая тя настоя, че предложението дава амбициозни права относно вътрешнофирмените трансфери и напомни, че текстът не прилага принципа на държавата на произход.

Австрийският представител изказа съмнение относно спазването на принципа на субсидиарност в предложенията и избора на правно основание. Той освен това настоя, че този вид въпроси трябва да бъдат обсъждани от работната група по социални въпроси към съвета.

7. Нови аспекти на развитието в съдебната практика на Съда на ЕС

Представителка на Комисията припомни две решения на Съда на Европейския съюз от 23 февруари 2010 г. по делата *Ibrahim* C-310/08 и *Teixeira* C-480/08, които бяха цитирани на последното заседание на комитета. По тези дела Съдът е потвърдил, че закрилата, дадена на работниците мигранти в ЕС и на членовете на семействата им по силата на Регламент (ЕИО) № 1612/68, и по-специално в съответствие с неговия член 12 относно достъпа до образование на децата на работници мигранти от ЕС, има пряко действие и не може да бъде засегната от никаква друга разпоредба на ЕС за регулиране на достъпа до жилищно настаняване и социалните права.

Освен това представителката на Комисията уведоми комитета за решение относно спорта от 13 март 2010 г. по делото *Olympique Lyonnais* C-325/08, по което Съдът е постановил, че член 45 от Договора за функционирането на Европейския съюз допуска система, която с оглед на целта, състояща се в насърчаване на наемането и обучението на млади играчи, гарантира обезщетяването на обучаващия клуб, когато след края на обучението си млад играч подпише договор като професионален играч с клуб от друга държава членка, при условие че тази система може да гарантира осъществяването на посочената цел и не надхвърля това, което е необходимо за постигането ѝ.

Съдът пояснява освен това, че режим, според който „joueur espoir“ (обещаващ играч), който подпише след обучението си договор като професионален играч с клуб от друга държава-членка, може да бъде осъден да заплати обезщетение за вреди в размер, който не е свързан с действителните разходи за обучение, противоречи на законодателството на ЕС относно свободното движение на работници.

8. Последващи действия във връзка с представянето от Комисията на резултатите от *Евробарометър* ноември 2009 г. относно мобилността

Представител на Комисията допълни представянето по тази тема по време на предходното заседание. Той подчерта, че става въпрос за анкета и отбеляза големия брой на получените отговори.

Представителката на ETUC благодари на Комисията за това проучване и изтъкна, че то показва, че нещата не са се променили съществено. Тя посочи, че веднага след като е било доказано наличие на „изтичане на мозъци“, са били приети мерки за справяне с него. Представителката постави въпроса дали мобилността трябва да бъде насърчавана, тъй като според нея мобилността не решава проблема с безработицата, който може да бъде решен само чрез създаване на работа.

Представителят на френските синдикати поиска пояснение за числените данни в проучването относно процента на италианските граждани, учили зад граница.

Председателят напомни, че целта на този комитет е свободното движение на работници и премахването на пречките пред пълното упражняване на това право и че насърчаването на мобилността не е само по себе си цел на този комитет. Той подчерта, че неговото тълкуване на числените данни в проучването отразява по-скоро мотивацията за намиране на работа, отколкото мотивацията за мобилност, независимо че може да има и други възможни тълкувания.

Представителят на Комисията допълни изказването на председателя, като изтъкна, че това е проучване на базата на ограничена извадка и че на твърде малките процентни стойности следва да се гледа предпазливо. Независимо от това той добави че общите резултати от проучването са до голяма степен в съответствие с вече наличните числени данни. Относно конкретното запитване за италианските граждани, учили в друга държава, той посочи, че ще е необходим по-задълбочен преглед и че ще бъде изготвен писмен отговор.

Представителят на синдикатите на Обединеното кралство посочи, че други теми, като например броят на хората, съгласни да се върнат в родните си страни, или по-задълбоченото разглеждане на мотивациите за мобилността, трябва също да станат предмет на проучване.

Председателят взе предвид тези забележки и посочи, че в бъдеще тези теми ще станат може би предмет на нова поредица от въпроси в бъдещи проучвания.

9. Последващи действия във връзка с консултациите по хартата EURES

Представител на Комисията напомни осъществената процедура на консултации и посочи, че хартата е била току-що подписана на 26 октомври 2010 г.

Представителката на ETUC напомни за техните безпокойства относно евентуално приключване на партньорството EURES и подчерта необходимостта то да остане устойчиво. Тя запита какви ще бъдат следващите етапи.

Представителят на Комисията потвърди, че клаузата, според която партньорството трябва да бъде вътрешно устойчиво, е отпаднала от окончателния вариант на хартата и че окончателното споразумение отразява предложението, направено от социалните партньори. Той поясни, че се очаква предложение за изменение на правното основание на EURES. То трябва да бъде нов набор от правни документи, които да превърнат EURES в инструмент в контекста на стратегията „Европа 2020“.

Представителката на германските синдикати благодари на Комисията за поетия ангажимент, изрази тяхното задоволство за въведените изменения във връзка с изпълнението на мерките и запита каква е възможността за изменение на принципа, съгласно който поне 50 % от бюджета се предоставя за лични средства.

Представителят на Комисията поясни, че причината за запазване на този праг от 50 % е да се гарантира, че се предоставят услугите на гражданите. Той добави, че този праг по принцип не поставя практически пречки за трансграничните партньорства. Основният проблем е, че трансграничните партньорства трябва да възприемат ориентиран към проекта подход.

Представителката на ETUC напомни, че за тях финансирането не е проблем, тъй като работата им се състои единствено в даване на консултации на собствените си членове. Тя подчерта, че тъй като EURES е важен и основен стратегически инструмент, настоящото правило за финансиране ги безпокои, защото може да увеличи бюрокрацията.

Представителят на Комисията посочи, че обсъждания относно бъдещото функциониране ще се състоят своевременно, но че неговото собствено убеждение

е, че е необходимо да се постигнат резултати. Той добави, че има искане и от Европейския парламент, подчертаващо необходимостта от постигане на резултати, а не само от предоставяне на информация. Целта е да се постигне добро съотношение качество/цена.

Представителката на финландските синдикати подчерта, че от ключово значение за постигането на резултати е мониторингът.

Представителят на Комисията напомни съществуващите правила, за да подчертае, че решенията за финансиране се вземат след анализ на представените предложения и че получаването на средства в миналото не е гаранция, че те ще бъдат получавани и занапред.

Председателят съобщи, че хартата ще бъде изпратена до няколко дни.

10. Други въпроси

Представител на Комисията информира членовете на комитета за различните дейности, осъществявани понастоящем от европейската мрежа за свободното движение на работници, за специализираните семинари и предстоящата годишна конференция, както и за докладите и други новини във връзка с изцяло обновената интернет страница за свободното движение на работници.

Представител на Комисията информира за актуалното състояние на работния документ на службите на Комисията относно спорта.

Председателят обяви, че докладите, изготвени от мрежата относно правоприлагането на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и младите работници, ще бъдат изпратени до няколко дни, както и хартата EURES. Той прикани членовете на комитета да заявят пред Комисията за свои интереси към евентуални бъдещи теми, които да бъдат разгледани в комитета.

Следващото заседание на Консултативния комитет ще се състои на 24 февруари 2011 г.